

Psicologia de les Organitzacions

Codi: 102559

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Javier Tirado Serrano

Correu electrònic: franciscojavier.tirado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Les 9 conferències s'imparteixen en castellà. Els grups de pràctiques s'imparteixen en català

Equip docent

Miriam Diez Piñol

Ingeborg Porcar Becker

Joan Moya Kohler

Beatriz San Roman Sobrino

Prerequisits

En sentit estricte, no hi ha prerequisits per a cursar "Psicologia dels Organitzacions". No obstant això, haver cursat l'assignatura "Influència social i grups" ofereix les bases per a un millor aprofitament de les activitats d'aprenentatge plantejades. Cursar l'assignatura és un pas previ fonamental per a la menció optativa de "Psicologia del Treball i les Organitzacions" en el quart curs.

Objectius

Psicologia de les organitzacions és l'única assignatura de la matèria del mateix nom. Es tracta d'una assignatura obligatòria impartida en el segon semestre del tercer any del grau en Psicologia.

Quant als objectius formatius, es pretén que, al finalitzar l'assignatura, els estudiants siguin capaços de:

- Descriure les característiques bàsiques de les organitzacions modernes a partir d'un concepte ampli d'organització.
- Enumerar les temàtiques, aproximacions i àrees d'aplicació que donen especificitat a l'estudi psicològic dels fenòmens organitzatius.
- Explicar els supòsits i les proposicions de les teories més importants en la disciplina.
- Analitzar fenòmens organitzatius utilitzant els models conceptuals que resultin pertinents.
- Reflexionar entorn dels abast i limitacions de la disciplina tant en el plànol de la investigació com en el de la intervenció.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Distingir i relacionar els principis psicosocials del funcionament dels grups i de les organitzacions.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
2. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
3. Aplicar models d'anàlisi organitzacional com ara l'anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats).
4. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
5. Descriure les característiques dels principals models teòrics de la disciplina.
6. Dissenyar l'estructura d'un informe o presentació a partir dels continguts que s'hi han de comunicar i les característiques dels destinataris.
7. Elaborar esquemes, taules i mapes conceptuals que afavoreixin la comunicació dels resultats d'avaluació, recerca o intervenció als actors implicats.
8. Identificar els diferents nivells d'anàlisi i intervenció (individual, grupal i organitzacional).
9. Identificar les dimensions dels fenòmens organitzacionals.
10. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats acadèmico professionals de l'àmbit de coneixement propi.
11. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
12. Identificar les temàtiques significatives i el coneixement disciplinari rellevant per a les demandes i les necessitats de grups i organitzacions.
13. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
14. Interpretar informació recollida a partir de qüestionaris i entrevistes individuals i grupals, d'acord amb els models conceptuals utilitzats.
15. Planificar les diferents etapes en el diagnòstic d'una organització tenint en compte l'especificitat del cas.
16. Plantejar objectius o metes viables i pertinents a partir de l'anàlisi de les demandes de grups i organitzacions.
17. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
18. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.

19. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.
20. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
21. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
22. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
23. Reconèixer els elements bàsics d'una organització.
24. Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
25. Redactar informes en què s'argumentin clarament i detalladament els aspectes crítics del procés d'avaluació, recerca o intervenció.
26. Seleccionar conceptes pertinents per a l'anàlisi de la informació que s'ha de recollir.
27. Seleccionar les tècniques i els instruments de diagnòstic adequats en cada cas.
28. Treballar en equip.
29. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
30. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

1. Introducció: per què és interessant estudiar les organitzacions?
2. Rols en les organitzacions
3. El fenomen del lideratge en les organitzacions
4. Comunicació i organitzacions
5. Relacions de poder
6. El conflicte en les organitzacions
7. Cultura i antropologia de les organitzacions
8. Gènere i organitzacions
9. Subjectivitat i organitzacions

Metodologia

L'assignatura integra diferents tipus d'activitats en dos espais clarament diferenciats. D'una banda, un conjunt de conferències monogràfiques, vinculades als continguts de l'assignatura. D'altra banda, una sèrie de sessions de treball en grups petits i integrades per combinacions d'activitats com: seminaris (lectura i discussió de textos prèviament seleccionats), tallers d'anàlisi, desenvolupament i presentació de treballs, així com projecció i discussió de materials audiovisuals.

Tant les conferències com les sessions de treball en grup petit es relacionaran amb un conjunt d'activitats a desenvolupar pels estudiants com treball no presencial. En el cas de les conferències, els estudiants realitzaran petits exercicis de síntesi o bé, prepararan preguntes de manera prèvia. En el cas de les sessions de treball en grup petit, les activitats no presencials dels estudiants seran d'allò més diverses, incloent la lectura de materials seleccionats, la resolució de casos, la preparació de petites exposicions, la recerca d'informació bibliogràfica, l'accés a organitzacions i la recollida de dades, l'anàlisi d'informació, etc.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats

dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
D1. Conferències	13,5	0,54	5, 9, 12, 20, 21, 22
D2. Sessions de treball en grups petits	22	0,88	1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 30
Tipus: Supervisades			
S1. Tutories amb grups petits	1	0,04	6, 20, 22, 26, 27
S2. Anàlisi de casos en aula virtual	2,5	0,1	9, 20, 22, 23, 26
Tipus: Autònomes			
A1. Recerca bibliogràfica	14	0,56	22, 26, 27, 29
A2. Redacció i presentació d'informes	18	0,72	6, 7, 20, 21, 22, 25
A3. Lectura i estudi de continguts	22	0,88	5, 9, 22, 23
A4. Anàlisi de dades	25	1	3, 14, 22, 24, 26
A5. Planificació i recollida de dades en contextos organitzatius	30	1,2	8, 15, 21, 22, 27, 28

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant les següents proves:

1) Participació en les activitats de les sessions de treball (30%). Evidència amb una qualificació individual. Es considera superada amb l'assistència al 80% de les sessions de treball programades, si no s'assisteix a aquest percentatge l'evidència no tindrà qualificació. Cal esmentar que aquesta evidència computarà dins dels 2/3 d'activitats avaluades necessàries per optar a la recuperació si, i només si, s'ha participat en almenys 5 de les activitats programades.

2) Treball grupal (40%). Treball escrit que es lliurarà via moodle la setmana 12. Evidència amb qualificació grupal.

3) Examen test (30%). Es realitzarà en el segon període avaluatiu.

Assignatura superada: Evidència de l'assoliment de les competències avaluades amb una nota igual o superior a 5.

No evaluable: Qualificació de qui no hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%).

Recuperació: Podrà optar l'alumne que, havent participat en les activitats avaluades amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total, hagi assolit una nota mínima total de 3,5 i no hagi superat l'assignatura al llarg de l'avaluació continuada. Consistirà en una prova global de tota la matèria i la seva qualificació contarà com a nota final de l'assignatura.

No es preveu que l'alumnat de 2ª o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

LES PAUTES GENERALS D'AVALUACIÓ DE LA FACULTAT ES PODEN CONSULTAR A SEGÜENT ENLLAÇ: <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Participació en les activitats de les sessions de treball	30%	0	0	2, 3, 10, 11, 13, 17, 20, 21, 22, 23, 29
EV2. Treball grupal	40%	0	0	1, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 25, 26, 27, 28, 30
EV3. Examen test	30%	2	0,08	5, 8, 24

Bibliografia

Les referències són obres introductòries a les temàtiques tractades en l'assignatura. No obstant això, aquesta té com a manual de referència la següent obra:

Tirado, F.; Gálvez, A. y Baleriola, E. (2017). *Las organizaciones en el siglo XXI. Un enfoque psicosocial y político*. Barcelona: Editorial UOC.

Anderson, N., Ones, D.S. y Viswesvaran, C. (Eds.), (2001). *Handbook of Industrial, Work and Organizational Psychology* (Vols. 1 y 2). London: Sage.

Brown, S. D y Lent, R. W. (Eds.). (2005). *Career development and counseling: putting theory and research to work*. Hoboken N.J.: John Wiley and Sons.

Cooper, G. L. (Ed.). (2000). *Classics in management thought*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Denison, D. R. (1996). What is the difference between Organizational Culture and Organizational Climate? A native's point of view on a decade of paradigm wars. *Academy of Management Review*, 21(3), 619-654.

Grey, C. (2005). *A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about studying organizations*. London: Sage.

Hatch, M. (2006). *Organization theory: modern, symbolic, and postmodern perspectives* (2da ed.). New York: Oxford University Press.

Jex, S.M. (2002). *Organizational Psychology a Scientist-Practitioner Approach* (2da ed.). New York: Wiley.

Mintzberg, H. (1993). *Structures in fives*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Peiró, J. M. (1991). *Psicología de la organización* (Vols. 1 y 2). Madrid: UNED.

Perrow, C. (1973). The short and glorious history of organizational theory. *Organizational Dynamics*, 2(1), 3-15.

Quijano de Arana, S. D. (1993). *La psicología social en las organizaciones: fundamentos*. Barcelona: PPU.

Rodríguez, A. (1992). *Psicología de las organizaciones: teoría y método*. Barcelona: PPU.

Rodríguez, A. (Coord.), (1998). *Introducción a la psicología del trabajo y de las organizaciones*. Madrid: Pirámide.

Rodríguez, A. (Coord.), (2003). *Psicología de las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC.

Tirado, F.; Gálvez, A. y Baleriola, E. (2017). *Las organizaciones en el siglo XXI. Un enfoque psicosocial y político*. Barcelona: Editorial UOC.

Tirado, F.; Baleriola, E. y Gálvez, A. (2017). *Critical Management Studies. Hacia unas organizaciones más éticas y sostenibles*. Barcelona: Editorial UOC.

Enllaços Web

European Association of Work and Organizational Psychology: <http://www.eawop.org/web/>

European Network of Work and Organizational Psychologists: <http://www.enop.ee/>

Society for Industrial and Organizational Psychology: <http://www.siop.org/>

Programari

No es fa servir cap programari específic